

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	v upravnemu prejemcu:	K 22—
celo leto	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5—
na mesec	2—	na mesec	1—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflove ulice 5, (l. nadstropje levo), telefon št. 34

Izhaja vsak dan zvečer izvzemski nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petit vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih inseracijah po dogovoru.

Upravnemu naj se pošljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.

to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

"Narodna tiskarna" telefon št. 85.

"Slovenski Narod" velja po posti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6—
na mesec	230—

celo leto . . . . . K 28—

za Ameriko in vse druge dežele:

celo leto . . . . . K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnika ali znaka.

Upravnemu: Knaflove ulice 5 (spodaj dvorišče levo), telefon št. 85.

Kranjska hranilnica.

Ugovarjati moramo slavnemu ravnateljstvu »Kranjske hranilnice«, ker v svojem »Pojasnilu« pojavlja besede, kakor da bi vrla priznala »Kranjski hranilnici« pupilarno varnost.

Te popularne varnosti ni, pač pa »Kranjsko hranilnico« veže po strogih določilih hranilničnega regulativna dolžnost, da zaupane ji denarje priznala »Kranjski hranilnici« pupilarno varno nalaganje.

Kako »Kranjska hranilnica« to dolžnost izvršuje, o tem se je že pisalo in nočemo dotičnega poglavja na novo odpirati.

Ker »Kranjska hranilnica« v svojem zadnjem računskem zaključku izkazuje, da ima velikanske zneske naložene v ogrskih papirjih, omenjamo sledete:

Pri sklepanju nagodb med Avstrijo in Ogrsko pa avstrijska vlada nati ogarskim državnim papirjem ni priznala pupilarne varnosti v »Avstriji«.

Za slučaj torej, da ima »Kranjska hranilnica« del zaupnih ji denarjev naložen v ogrskih državnih papirjih, ni to več pupilarno-varna naložba, kakor jo predpisuje hranilnični regulativ; seveda še to ni ravno smrten greh, ker je avstrijska vlada odprla ogrskim državnim papirjem neka stranska vrata v avstrijske hranilnice s tem, da jim je iznašla takozvano hranilničko zmožnost, kar je pa vsekakdo nekaj druga, kot absolutna pupilarna varnost.

»Kranjska hranilnica« torej ni opravljena, se bahati s pupilarno varnostjo, kakor, mimogrede rečeno, v smislu § 5. svojih pravil ni opravljena na eno hranilno knjižico spremeti vlog nad 10.000 K.

Omenjeni § 5. pravil »Kranjske hranilnice« namreč pravi, da hranilnica (to je »Kranjska hranilnica«) sprejema kot vlogo od 1 goldinarja (2 kron) naprej — izvzemski krajcarje — vsak znesek, ki ne presegajo vso po 5000 goldinarjev (10.000 K) na eno knjižico.

In vendar ima »Kranjska hranilnica« ogromno število hranilnih vlog, ki na eno knjižico presegajo znesek po 10.000 K — da — na podlagi knjižice je naloženo celo nad stotisoč kron.

Vprašamo, zakaj se »Kranjska hranilnica« ne ravna po svojih pravilih, katera je c. kr. ministrstvo no-

trajih zadev potrdilo z odlokom z dne 20. aprila 1867, št. 1426/62 in z dne 28. novembra 1867, številka 18.900/1044 — in kaj k temu pravi vladni komisar?

Sicer pa se zopet vračamo k pupilarne varnosti, s katero se bala ravnateljstvo »Kranjske hranilnice«.

Sinila nam je namreč v glavo misel, da si domišlja ravnateljstvo »Kranjske hranilnice« pupilarne varnost radi tega, ker se pri tej hranilnici nalagajo denarji mladoletnih otrok.

Le počasi!

Kolikor nam je znano, obstoji neka zakonita določba iz leta 1850, na podlagi te določbe se pa sme pri »Kranjski hranilnici« itd. sprejemati denarje mladoletnih otrok le do zneska 500 gld. — C. M. t. j. 1050 K.

Če se prav spominjam, je vlagda v juniju predpreteklega leta predložila državni zboranci zakonski načrt, ki mejo razširi na znesek po 2000 K.

To je slab temelj za trditev ravnateljstva »Kranjske hranilnice«.

Pa to še ni vse.

Čuli smo tudi o nekem vladnem predlogu, po katerem se sodim oblastim nalaga, da se morajo gotovine civilno-sodnih depozitnih mas samo le pri poštni hranilnici nalagati.

Iz tega sledi, da se tudi v »Kranjski hranilnici« take depozitne mase ne bi smele več nalagati.

O strokovni reviziji, kateri se je podvrglo že mnogo nemških hranilnic in o kateri noče »Kranjska hranilnica« nič slišati, bodemo govorili prihodnjič, ker smo prepričani, da bodo o teh naših strokovnih izvajalnih imelo dosti premišljevati ravnateljstvo »Kranjske hranilnice« — a

tudi deželna vlada kot nadzorovalna oblast in končno tudi slovensko ljudstvo, o katerem ravnateljstvo Kranjske hranilnici v svojem pojjasnilu nekako poročljivo trdi, da se vključi vsemu — zopet vrača s svojimi prihranki v »Kranjsko hranilnico«.

Novo ministrstvo.

Dunaj, 27. januarja. Danes so se v konkretni obliki razširile vesti, da se namerava parlamentarizati ministrstvo. Zatrjuje se, da bo v trenotku, ko predloži vlada jezikovni zakonski načrt državnemu zboru, predvzelo vlado koalicijsko ministrstvo, v katere bodo vstopili parlamentar-

ci. Imenujejo se že imena novih ministrov.

Dunaj, 27. januarja. Vesti, da je treba računati z odgoditvijo državnega zborna in da pride nato na krmilo nova vlada, na katere čelo bo stopil odhodči češki plemič, ne odgovarjajo resnici.

Vprašanje italijanskega vseučilišča.

Milan, 27. januarja. »Stampa« javlja, da je avstro-ogrski veleposlanik grof Lützow ministru Tittoniju v imenu avstrijskega ministra zagotovil, da bo avstrijska vlada izpolnila željo Italijanov ter ustavila italijansko vseučilišče v mestu, ki je v pretežni večini italijansko.

V toči okolnosti je umljivo, da bo Tittoni v ministru svetu, ki bo prihodnjo soboto, umaknil svojo demisijo.

Rim, 27. januarja. List »Vita« zatrjuje, da je italijanska vlada dobila zagotovilo, da bo avstrijska vlada zakonski načrt o ustanovitvi italijanske pravne fakultete spremeni po željah italijanskega prebivalstva.

Izjemno stanje v Pragi?

Dunaj, 27. januarja. V krogih, ki stoje v stiki z vladom, zatrjujejo, da se v ponedeljek sklice ministrski svet, v katerem se proglaši izjemno stanje v Pragi, ako se v nedeljo ponove napadi na nemške dijake v Prikopih.

Praga, 27. januarja. Mestna občina je dala razdreti pločnik pred nemško kazino in izkopati globoko jamo, v katero se ima položiti nov električni kabel. To je povzročilo veliko razburjanje med Nemci, ki misijo, da je mestna občina ta dela odredila z namenom, da prepreči nemški bumel nemških buršev.

Nemiri v Bosni.

Praga, 27. januarja. »Bohemija« javlja iz Doboja: Dne 19. t. m. so Srbi slavili praznik blagoslovitja vode. Po končani cerkveni slavnosti so kmetje plesali kolo. Med plesom so se nekateri izmed njih izrazili o cesarjevi osebi in o vojaštvu tako, da je bilo orožništvo prisiljeno intervenerati. Ker je bila orožniška patrulja preslabha, so poklicani vojaki na pomoč. Nadporočnik Neumeyer je s svojim oddelkom jel zaščitil nemških buršev.

Dunaj, 27. januarja. Danes so se v konkretni obliki razširile vesti, da se namerava parlamentarizati ministrstvo. Zatrjuje se, da bo v trenotku, ko predloži vlada jezikovni zakonski načrt državnemu zboru, predvzelo vlado koalicijsko ministrstvo, v katere bodo vstopili parlamentar-

ci. Stopila je k vozičku, a morala je sprevideti, da nastale poškodbe brez orodja ni vstanu popraviti.

»Potrite malo, milostiva,« je dejala, »sam da si pri cerkveniku izposodim kleše in primeren žebelj.«

»Ce hočete biti tako ljubeznični — prav hvaležna vam bom,« je odgovorila gospa, ki je z vidnim doppajenjem ogledovala brhko dekle, čudeč se, da je tako nenavadna krasotica tako ubožno oblecena in da ima tako izdelane roke.

Helena se je kmalu vrnila od cerkvenika in je voziček v kratkem času popravila, da je bil poraben. Tuja gospa se je ji topo zahvalila in jo začela prijazno izpraševati po njenih razmerah, ni pa z nobeno besedo omenila, da jo že dolgo pozna. Helena, ki ni še nikdar govorila s takim damo, se ni upala prekiniti pogovora, nego je odkritosreno odgovarjala na vse vprašanja lepe dame. Povedala je tudi, da ima pohabljene brata, priljivo iste starosti kakor deček na vozičku in morala je obširno pojasnjevati, kako dečka zdravijo in kako žnjim ravnajo.

»To me zelo zanima,« je rekla tuja gospa, »in rada bi poskusila, če bi to in ono ne bodo morda dobro tudi za mojega sinca. A jaz sem v takih stvareh tako nerodna in neokrepna, da me je kar sram. Kar so vas navadni zdravnični naučili, je morda dobitje bolje, kar so prvi zdravnični od-

vili ter jeli streljati. Orožnik je bil smrtno ranjen. Vojaki so nato z nasajenimi bajonetni navalili na Srbe, da sta poročnik Neumeyer in praporščak Koukal le s težkim trudom preprečila krvoprolitje. Srbe so nato razorozili in jih izročili sodišči. Pri enem izmed njih so našli zabojček z razstreljivom. Pri spondu so bili učenci tudi trije mohamedanci.

Nemci v Bosni dvigajo glave?

Dunaj, 27. januarja. Nemški kolonisti predloži aneksionsku odsek petičjo, v kateri zahtevajo, da se zanje ustanove šole z nemškim učenjem jezikom in da imajo oblasti z njim uradovati v nemškem jeziku. Gleda deželnega zborna zahtevajo, da jima naj vsaka interesna skupina odstopi po en mandat. Na ta način bi Nemci dobili v deželnem zboru šest mandatov. Skromni niso ti nemški kolonisti.

Z Balkana.

Pariz, 27. januarja. »Temps« javlja, da so Albanci poslali turški vladni energičen protest proti sporazumu z Avstro-Ogrsko. Sporazujenje med Turčijo in Avstro-Ogrsko je v veliki nevarnosti. Ako Albani ne bodo odnehalni, pride do ministrske krize in morda celo do razpusta parlamenta.

Sofija, 27. januarja. Bolgarska vlada je sklenila, da bo z vso odločnostjo odklonila zahtevo turške vlade, da bi se regulirala bolgarska turška meja.

Cagliari, 27. januarja. Kralj Edvard in državni tajnik Grey sta turški vladni nujno svetovala, naj se sporazumi z Bolgarsko in naj sprejme odškodnino 100 milijonov lir.

Sofija, 27. januarja. Rus Leonid Erosev, ki so ga zaprli radi poskušenega atentata na kralja Ferdinand, je baje preiskovalnemu sodniku priznal svoje dejanje. Leonid Erosev je predlagal, da se v prosto voljsko legijo. Tu je povišen prisel na misel, da bi bilo v interesu slovenske stvari, ako bi se odstranilo bolgarskega kralja Ferdinanda. V to svrhu je najel njega ter ga preskrbel z denarjem in potnim listom, da je odpotoval v Sofijo.

Belgrad, 27. januarja. Kralj Peter je podelil italijanski kraljici

pred polutretjo uro popoldne ne grem nikdar z doma.«

Te besede so Helenu spomnile na skrivnostne popoldanske izprehode lepe grofice na Grad in pred oči ji je stopil tudi lepi, črnopolti gospod, ki je dvakrat mimo njenega okna spremil grofico. Prešinila jo je misel, da je grofica sumljivo prijazna ženo in da naj ji nikar ne zaupata v istem trenotku, da je tudi spoznala, da je njen strahl smešen.

»Ce vam je prav, milostiva grofica, pride med dni enkrat po drugi uri popoldne, je končno rekla Helena. Rekla je to nekako zadovoljno, ker ji je prišlo na misel, kako vesel bo tega Franek in koliko zanimivih stvari mu bo vedela o tem obisku povediti.

»Prav srčno se vam zahvaljujem, ljuba gospodična,« je rekla grofica in je dala Heleni roko, »in prav vesel bom, ko pride.«

Tako prijazno, kakor te besede, tako prijazno je potem grofica tudi vzelila slovo od Helene in odšla v mesto, dočim je Helena zaostala pod pretvezo, da mora še v grobu svoje matere.

Toda zdaj ni bila več zbranih misli in čet

Trdrovaten samomorilce Zadnji ponedeljek je umri v budih bolečinah v Podgorju pri Slovenjem. pravou posestnik Fran Škodnik. Umr je najbrž vsled zastrupljenja. Škodnik je imel večkrat prepire v domači hiši in je živel v prepričanju, da ga lastna rodbina zasleduje. To si je skušal večkrat vzeti z vlijenje. Enkrat se je obstrelil in enkrat poskusil obesiti, pa so ga še pravočasno rešili. Tokrat se je najbrž sam zastrelil.

Savinjska podružnica S. P. D. ima svoj letosni redni občni zbor v soboto, dne 30 t. m. v celjskem "Narodnem domu" zvečer ob polu 8. odnosno ob polu 9 uri. Prvi občni zbor ob polu 8 se gotovo ne bo mogel vrstiti, ker se ne bo zbral dovolj članov, kakor zahtevajo pravila. Savinjska podružnica ima člane raztresene ne le po raznih krajeh slovenske domovine, temveč tudi po Gornjem Šajerskem, na Dunaju in celo v inozemstvu. Zato se pa vrši uro pozneje drugi občni zbor, ki je sklepčen pri vsakem števlu navzčih članov. Sploh je pa vsak prijetlj lepotne slovenskih planin, vsak, ki se zauima za te naravne lepote, za hriboški šport in sploh vsak prijetlj planinstva dobro došel. Med planince pa spadajo tudi naše planinice. Savinjska podružnica deluje neumorno, če tudi bolj potihoma, zato je pač dolžnost narodno čutečih mož in žena, da podpirajo to delovanje. Če ljudi in okoličani pridite na občni zbor v mnogobrojnu številu. Kdor pa nisakor ne more, naj pa pošlje za "F. i. chaufov dom" to krasno in naj večjo planinsko stavbo v Savinjskih planinah svoj izvanredni dar v svetih krovach. Savinjska podružnica S. planinskega društva se je pri stavbi te hiše zadrlila na novo. Že dovoljeno podpora deželnega odbora je tistih radi velike gonje nemških nestrpnežev. R. doljub, rodoljubka, uvažujte to. Podpirjte "Savinjsko podružnico da ne obnemaga v boju z nasotnikami.

Zabavni večer akademične podružnice sv. Cirila in Metoda v Gradcu. Preteklo soboto je namenala sklad podružnica v Gradcu prirediti v trgovskem domu (Kaufhaus) zabavni večer s koncertom in plesom. Toda nemški soviničem je posegel vmes in par dni pred prireditvijo je prinesel "Gr Tagblatt" notico o tem ter pozival trgovsko društvo, naj odpove dvorano. Predsedstvo trgovskega društva je ugordilo temu prisiku, čravno po našem mnenju nerad, ker njegova dvorava stoji več noma prazna, ali pa ga je prividea do tega ukrepa dopisnica, katero je pisal neki Počivanski iz Brežice vprašajoč "ob im Verein der Kaufmannschaft lauter Trotteln sitzen" in po zivljajoč v menu vseh brežiških Nemcev svoje graške bratce, naj vržejo Slovence na cesto, — graški Slovenci so bili vsled tega nasilstva in vsled nelojalnosti trgovsko društva, ki stoji v številnih trgovskih zvezah s spoštovateljskimi Slovinci, kako g rčeni. Da bi se pa vendar vršil zabavni večer, se je najelo dvorano Japlove pivovarne. Priznati moramo, da je bil to eden najbolj obiskanih večerov, kar smo jih videli v Gradcu. Kar trije se je narodnega občinstva, ki je z navdušenjem slušalo pevanje akade mičnega pevčega zbora in proizvajanje triglavskoga salonskega orkestra, ki je ta večer nastopil prvič. Veselo igro "Violetta" je izvala obilo smeha. Maogo užitka nam je nudil g Jerman s svojim krasnim baritonom. Po daljšem koncertnem vsporedu je sledil animirani ples; drugo četrtoko je plesalo nad 60 parov. Take udeležbe na graških plesih bili vajeni. Zato smo hvaležni graškemu šovi nizu, ki nas je Slovence in sploh Slovane tesneje združil. V veliki pavilji je dalo duška tem čutilom s pevanjem slovenskih pobratimskih pesmi; kako navdušeno smo si segali Slovenci, Hrvati, Srbi in Čehi v roki ter utrjevali staro prijateljstvo ali sano vali nove zvezze. Cim bolj nas pritisnajo, tem preje se bomo našli navdušeni v skupnem delu. Hvala lepa "Gr Tagblatt" na izborni agitaciji, odboru akad. podružnice pa na prekrasni zavabi.

Notar v Rožku na Koroškem je postal dr. Robert Baumgartner, notarski substitut v M.ribu. **60 000 kron je natal v Rublju na Koroškem** h. ap. Franc Prieseneger leta 1907. Denar je spravljal. Sprva ni vedel, kaj početi z njim, petem je pa kupil sestri hišo, drugi sestri pa daroval 10.000 K. To ga je pa pokopal. Prijeti so ga in mož je priznal, da je prikril najdbo. Zdaj sedi v zapori belaškega sodišča. Najbolj čudno je, da se zgubi tel denarja še zdaj ni oglasil. Vsekakor je bil denar po krivi poti dobijen.

Obrazca nesreča. Kakor smo poročali, je železniški vlak pri Dutovljah na Gorškem povozil nekega človeka. Ta je 20. etni Viktor Štuka iz Krajev vasi, zelo inteligenčen mladič, ki je študiral na kmetijski šoli

na Grmu. Starši njegovi so isti dan obvezali diamantno poroko.

Obstrelil se je v Kraju vasi na Gorškem Anton Barič, ki je streljal z m. žašnjem. Ni nevarno poškodovan. Vneti močnar mu je puhal v obraz.

Buren občni zbor jestvinčarjev v Trstu. Zadruga jestvinčarjev v Trstu, v kateri je — nečetni naših odpadnikov — gotovo polovica naših narodnih trgovcev, je že delj časa za vsako združeno delo nesposobna, ker se nje vodstvo, ki je po zaslugu naših renegatov v italijanskih rokah, trdo vratio drž neopravičenega in krivičnega principa, da se na zborovanju in sejih ne sme govoriti in obravnavati v drugem jeziku kot v italijanskem. To s slavof bistvom in iredečizmom navdušenje vodstvo tudi ne vpuša eva želj in težaj slovenskih zadržnikov. Slovenski trgovci za držušči pa — kateri se v Trstu živo zavedajo svoje narodne in stanovske dolžnosti — v to krivico pod nbenim pogojem ne privole in bodo s silo preprečili vsako zborovanje, ki bi hotelo proti njih volji in škodi nekaj skleniti, oziroma bodo obstruirali do tedaj, dokler vlada ne ugodi njihovi opravičeni zahtevi po ustavovitvi samostojne slovenske zadruge. Dvakrat je bil že napovedan občni zbor te zadruge. Včeraj, v sredo, se je zopet vršil, oziroma imel vršiti občni zbor v dvorani "Tersicore" v ulici Chiozza. Udeležba je bila ob občni, slovenske in italijanske, jasno velika. Slovencev je bilo kakih 120 in priljčno toliko Italjanov in naših odpadnikov. Predsednik zadruge je — kot po navadi — otvoril občni zbor edino le v italijanskem jeziku, proti čemur so Sovenci — seveda brezuspešno — protestirali. Ko se je prvič dnevnih red so Italijani, posebno se naši renegati — med katerimi sta se najbolj odlikovali neki Mušič in Lukač, oba sinova zavednih slovenskih staršev — zlezli na mize in klopi ter z obema vzdignjenima rokama glasovali za predloga odbora. Slovenski zadržniki videči, da se od strani vodstva ne upošteva njih želj in zahtev, so začeli obstruirati: kričalo in živigalo je vse vprek. Tu je eden piskal na sreho, tam drugi sviral na orgeljico, a vmes je gruca pela "Hej Sloveni". Vršilo, kričanje in ropotanje je bilo tako, da se ni prav nič čulo, kaj je predstavnik gvoril in predlagal. Italijani in odpadniki so pa na dan znamenja zaporedoma dvigali roke in kričali v enem: "Eviva! Eviva! Ko je bilo naposled nevarno, da bi prišlo tukatam celo do dejanskega spopada, je bil občni zbor — po naloku vladnega zastopnika zaključen. Ko so slovenski zadržniki pevajoč zapuščali zborovalno dvorano, je primarširalo kakih trideset policajev z namenom, da bi v slučaju potrebe siroma razgurali shod. Sovenci so se nato zbrali v "Narodnem domu", kjer so imeli pod vodstvom od vseh spoštovanega go-poda kol. dr. Ivana Preloga zaupno posvetovanje glede nadaljnih korakov in nastopov. Ščelenje se je proti eventualni odobritvi dnevnega reda od srami vlade najostreje protestiralo. To je bil že treji občni zbor te za druge, katerega so — vsled krivičnih nastopov v italijanskih fanatikov — onesmeli slovenski zaščitniki.

V zdravniški okrožni zastopništvu je izvoljen predsednik g. Martin Vodnik, posestnik na Tratu.

Novi predsednik tržaškega Lloyda bo, kakor se z vso gotovostjo zato uje, bivši železniški minister in slovenski dr. Derschatta.

Ustan je pozela enoletna Marija Škoč v Trstu. Morala je v bolnišnico.

Prvi istarski "Škol" v Pulu priredi 1. fbruarja v "Narodnem domu" velik školski ples.

Jadrenta se je potopila v reški luki z vsem, kar je bilo njej. Zadali je vanjo angleški parnik "Fuore".

Parmovo opereto "Ksenija" bodo igrali še to sezono v Rajmundovem gledališču na Dunsiju.

Obravnsava proti srbskim "veličajnikom" se prične v Zagrebu 20. f-bruarja. Trajala bo najmanj 40 dni. Za prečitanje obtožnice same bo sodišče rabilo 4 dni.

K veleizdajalščemu procesu v Zagrebu. D. žavno pravništvo v Zagrebu je uvedlo preiskavo proti sem zagovorikom, ki so omenjeni v brošuri "Veleizdajalščki proces", ki je bila kakor znano konfi-cirana. Tudi proti izdajatelju je uvedena preiskava.

Nevo Parmovo opereto "Ksenija" bodo igrali v začetku v Z. gledališču v Zagrebu. Kakor znano, je Parma to opereto p nudi najprej slovenskemu gledališču, ki je pa ni sprejelo.

Zloben tickarski škat. V z. gledališčem "Obsoru" je izšla to dne slika slovenke igralke Avguste Danilove s širokim žalnim okvirom in podpisom: "Vela Nigrinova, snamečna srbska glumica, umrla dne 31. prosinca 1908. Pri "Obsoru" so za-

menjali klišejo Avguste Danilove in Vela Nigrinove.

Pomembloščenja. V Zagrebu na smrt obsojeni I. in Svetec je pomilovan na 20letno ječo. Kakor znano je umoril in oropal trgovko s dragocenostmi gospo Lavričevu v Zagrebu.

Goren občni zbor jestvinčarjev v Trstu. Zadruga jestvinčarjev v Trstu, v kateri je — nečetni naših odpadnikov — gotovo polovica naših narodnih trgovcev, je že delj časa za vsako združeno delo nesposobna, ker se nje vodstvo, ki je po zaslugu naših renegatov v italijanskih rokah, trdo vratio drž neopravičenega in krivičnega principa, da se na zborovanju in sejih ne sme govoriti in obravnavati v drugem jeziku kot v italijanskem. To s slavof bistvom in iredečizmom navdušenje vodstvo tudi ne vpuša eva želj in težaj slovenskih zadržnikov. Slovenski trgovci za držušči pa — kateri se v Trstu živo zavedajo svoje narodne in stanovske dolžnosti — v to krivico pod nbenim pogojem ne privole in bodo s silo preprečili vsako zborovanje, ki bi hotelo proti njih volji in škodi nekaj skleniti, oziroma bodo obstruirali do tedaj, dokler vlada ne ugodi njihovi opravičeni zahtevi po ustavovitvi samostojne slovenske zadruge. Dvakrat je bil že napovedan občni zbor te zadruge. Včeraj, v sredo, se je zopet vršil, oziroma imel vršiti občni zbor v dvorani "Tersicore" v ulici Chiozza. Udeležba je bila ob občni, slovenske in italijanske, jasno velika. Slovencev je bilo kakih 120 in priljčno toliko Italjanov in naših odpadnikov. Predsednik zadruge je — kot po navadi — otvoril občni zbor edino le v italijanskem jeziku, proti čemur so Sovenci — seveda brezuspešno — protestirali. Ko se je prvič dnevnih red so Italijani, posebno se naši renegati — med katerimi sta se najbolj odlikovali neki Mušič in Lukač, oba sinova zavednih slovenskih staršev — zlezli na mize in klopi ter z obema vzdignjenima rokama glasovali za predloga odbora. Slovenski zadržniki videči, da se od strani vodstva ne upošteva njih želj in zahtev, so začeli obstruirati: kričalo in živigalo je vse vprek. Tu je eden piskal na sreho, tam drugi sviral na orgeljico, a vmes je gruca pela "Hej Sloveni". Vršilo, kričanje in ropotanje je bilo tako, da se ni prav nič čulo, kaj je predstavnik gvoril in predlagal. Italijani in odpadniki so pa na dan znamenja zaporedoma dvigali roke in kričali v enem: "Eviva! Eviva! Ko je bilo naposled nevarno, da bi prišlo tukatam celo do dejanskega spopada, je bil občni zbor — po naloku vladnega zastopnika zaključen. Ko so slovenski zadržniki pevajoč zapuščali zborovalno dvorano, je primarširalo kakih trideset policajev z namenom, da bi v slučaju potrebe siroma razgurali shod. Sovenci so se nato zbrali v "Narodnem domu", kjer so imeli pod vodstvom od vseh spoštovanega go-poda kol. dr. Ivana Preloga zaupno posvetovanje glede nadaljnih korakov in nastopov. Ščelenje se je proti eventualni odobritvi dnevnega reda od srami vlade najostreje protestiralo. To je bil že treji občni zbor te za druge, katerega so — vsled krivičnih nastopov v italijanskih fanatikov — onesmeli slovenski zaščitniki.

Danes zvečer je koncert v kavarni A. Strojna Začetek ob 9 uri. — Vstopnina prosta.

Kaznovana zanikarnost — vele-

slepar. Nekako pred dvema mesecema je prišel v hotel »Lloyd« okrog 40 let star elegant gospod z mlado gospo, tremi otroci ter jemel s seboj tudi psa. Obnašal se je tako fino in razpolagal z napitninanima, da je sobarica misila, da ima pred seboj milijonarja, vsled česar mu ni dala v izpolnitve oblastveno predpisane zglašilnice (kakor da bi za milijonarje bili drugi zakoni) in tudi nobenemu policijskemu organu ni črnila o tem besedice. Čez par dni je cela družina odšla v Zagreb, a se kmalu zopet povrnila, češ, da ji nikjer tako ne ugaja, kakor v Ljubljani. Sobarica še bolj uverjena, da morajo biti ti ljude bogataši, jih je napravila vladna vrednost glede zglašitve skrbno prikrivala ter jim stregla z vso vlijadnostjo, seveda, ne da bi zahtevala od njih stanarino. Potekla so tedni in bogati družini se je sobarica s svojo vlijadnostjo tako prikupila, da jo je začela semertja jemati s seboj. Ker pa je bilo bogatine le predočno zasebno, si je hotel čas skratiti s tem, da se je začel pogajati z Friedlovo in še neko drugo restavracijo ter sobarici obljudil, da jo vzame za vrhovno voditeljico. V tem, ko se je ta že natihem smerila dobiti, novi službi, je pa gospod obiskal premožnejše kroge ter jih s pretvezo bodočega restavratra na pumpal, kolikor je sedaj znanega, približno do 500 K. Potekla sta dva meseca. Prišlo je k Ranžingerju za njima iz Zagreba pohištvo, katero je bilo pa odposlano kmalu nekan drugam. Obitelj je bila dolžna sobarici za stanarino že 600 K. Seveda ni bilo najmanjega dvoma, da jih ne plača, sosebno še, ker je gospod sobarici pripovedoval, da je ženina matelo bogata, on pa je sorodnik baronice Eichelburgove v Celovcu. Ko so se naveličali hotelskega življenja, se cela družina nekega lepega dne odpelje z izvoščkom v "zasebno stanovanje" ne da bi bila poravnala svoj dolg v znesku 600 K, katerih sobarica tudi ni zahtevala, saj je bila trdnoprečna, da postane pri Friedlu vrhovna voditeljica. Ker pa ni bilo o bogatašu nato ne sluha ne duha, je potem šele zadeva bila objavljena policiji, ki je nabrala o velesleparju že podatkov, da bode mogče konstatovati, kdo da je in ga seveda nato tudi spraviti v varnost. Vsekako je to zelo navihjan veleslepar, ki je bržkone na ta način tudi drugod opeharil ljudi. Če bi služili v svetu identifikacije sleparjeve, naj jih nemudoma naznani policijski.

Obleke poneveril. Včeraj je aretovala mestna policija Andreja Tomaziča, pekovskega vajenca, roj. 1891 v Hermanecu okr. Ptuj, kateri je v Ormožu poneveril več obleke. Aretovanec je imel na sebi tri obleke. Izročili so ga sodišču. **Oj, pikolo!** Ko je pred kratkim v kazinski restavraciji pospravljal l. 1891. na Dumaju rojeni in tja pričojni natakarški vajenec Emil Augustin, je našel na stolu kukalo, katero je pozabilka neka stranka. »Mein lieber Augustin« pa kukala ni oddal gospodarju, odnosno stranki nazaj, marveč ga je lepo spravil, pozneje pa poslal k starinarju v prodaj. Ker se je na temu stvar zdela sumljiva, je naznani policiji, ki je pikola potem dejala pod ključ, kukalo pa je stranki nazaj.

Delavško gibanje. Včeraj se je na tukajšnji južni kolodvor priprljalo iz Amerike 13 Hrvatov, 20 pa jih je šlo v Buchs.

Najdeno. Slaščičarski pomočnik Alojzij Kefer je našel moško lasuljo.

Posestnica Alojzija Modiceva je našla zlato zapestnico.

Obisk v Trgovsko in obrtniško zbornico.

Petdesetletnica nemškega cesarja. Včeraj je slavil nemški cesar

Viljem svojo petdesetletnico. Pri tej priliki so priredili v Berolini in drugod po Nemčiji velike jubilejske slavnosti. V parlamentarnih krogih pričakujejo, da bo cesar izdal povočno svojega jubileja splošno amnestijo.

Izgredi v Hebu. Predvčerjšnji so Nemci v Hebu priredili bune demonstracije proti češkim poštnim ambulančnim uradnikom, ki stanujejo v gostilni Roth. Demonstrante je v veliko silo razgnala žandarmerija. Demonstracije so trajale do 11. ponoči.

Drakonska obsodba. V Darmstadt je vojno sodišče obsodilo 9 dragocev v petletno ječo, ker so po 9. zvečer v vojašnici igrali karte in se niso pokorili podčastniku, ki jim je ukazal, naj opuste igro.

Turski sultan v žalosti. Najmlajša hčerka turškega sultana 13-letna princesa Samiye je umrla. Sul tan je zbolel vsled žalosti.

Nemška šmira — pred sodiščem.

(Dalej.)

Ravn

Ustna voda
„EUODIN“
Specijalite za lečilice.
Glavna zaloga lekarna 4813 6
Ub. pl. Trnkotrič v Ljubljani.

Proti prahajem, luskinal
in izpadanju las
deluje najboljše priznana
Tanno-chinin tintura
za lase

tater ekrepčuje lasko, odstranjuje
lasko in preprečuje izpadanje las.
I steklenico z navedom i kromo.
Raspodaja se s obratno pošto ne manj kot
dve steklenici.

Zaloge vseh prelkušenih zdravil,
medic. mil. medicinal. vin. špecialist.
teh, najfinjejsih perfumov, kirurgiških
obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež lekarna Milana Leustek:

v Ljubljani, R. Št. 1
poleg nevzglednega Fran Joščevog
19 4

Umrli so v Ljubljani
Dne 18 januarja: Neža Hočevar, zasebnička, 69 let, Poljanska cesta 20.
19 januarja: Z rica Valand, trg. potnik hči, 13 mes. cev, Slomškove ulice 1. Iv n Kuralt, sodniški članek v p., 53 let, Co ova cesta 10, vsled raka. — Amalija Tomunc, uradnikova žena, 8 let, Metelkove ulice 1, kap.

Dne 20. januarja: Ida Felcijan, delavčeva hči, 11 mes, Poljanske ulice 18. — Marija Pengre, mešterarjeva žena, 48 let, Radeckega cesta 2. — Josip Rihter, klavec, 38 let, Poljanska cesta 1. — Jujija Knaus, zasebnička, 28 let, Vogelne ulice 1. — Milan Zajc, inženirjev sin, 2 leti, Karlovska cesta 20.

Dne 22 januarja: Ivan Inglč, društveni sluga, 57 let, Karlovska cesta 2. — Slavka Bostič, poslovodjevna hči, 9 let, Karlovska cesta 9.

Dne 23. januarja: Helena Račič, črveljarjeva vdova, 73 let, Dalmatinove ulice 5. — Dne 24. januarja: Marija Legat, pečarjeva vdova, 87 let, Karlovska cesta 7. — Srečko Noll, zasebniček, 61 let, Wolfove ulice 10. — Stanko Perše, gostatač sin 15 mes. Streliške ulice 15. — Marija Mirtič, livarjeva hči, 5 mes, Streliške ulice 15.

V deželnih bolnicah:

Dne 14. januarja: Jakob Žebre, čevljari, 54 let. — Marija Starc, pekova žena, 31 let.

Dne 15. januarja: Ivan Cencik, mizar, 45 let. — Avgust Beniger, trgovec, 50 let.

Dne 16. januarja: Marija Ločnik, klučarjeva žena, 50 let. — Ivan M. Ster, dñinar, 36 let. — August Bezaj, delavec, 56 let.

Dne 7. januarja: Marijana Jakolič, zasebnička, 70 let. — Jurij Loretič, krošnjar, 64 let.

Zitne cere - Budimpešta
Pre 28 januarja 1909

Pšenica za april 1909 za 50 kg K 12 74
Pšenica za oktober 1909 za 60 kg K 1 86
Rž za april za 50 kg K 1 06
Koruz za maj za 51 kg K 7 9
Oves za april za 50 kg K 8 64

Efektivit. Nespremenjeno

Meteorologično poročilo,

Vsih nad morjem 306 Srednji srednji slatkiš 100 387

Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Š. Č. & T. hra	Vetrovi	Nebo
27. 9. zv	747 1	-59	sl. jvzhod	jasno
28. 7. zj.	748 1	-128	sr. svz.	megl.
2. pop.	748 0	-70	sl. jvzhod	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura - 42°
norm. 20 Padavina v 24 urah 00 mm.

Katarina Parkelj roj. Joger
mesarica in hična posestni. a

danes ob 3 zjutraj v 66 letu starosti po mučni bolezni, previdena s svetimi zakramenti za umirajoče, mirno zaspala v Gospodu.

Pogreb bude v petek, dne 29. januarja ob 8. popoldne iz hiče založnosti na Sv. Pct a nasipu štev. 49 k. Sv. Krizmu.

S. maše zadušnice se bodo služile v raznih cerkah.

Drago rajn co priporočamo v počitno molitev in blag spomin.

Ljubljana, 28 januarja 1909

Zaljuboči ostali

Stanovanje

z dvema ali tremi sobami ter priti-

klinami, se lide za takoj.

Ponudbe pod „stanovanje“ na

upravnštvo „Slov. Naroda“.

Podmojstra

lako predilica na Štejerskem za stroje selfaktor in trostier. Znati mora oba delna jenika in imeti daljšo prakso iz take predilnice.

Ponudbe z navedbo staresti, stens in zahteve plače na uprav. „Slov. Naroda“.

445 2

Vinske sode

nekoj skoro ovih doberih in močnih, približno od 600 700, 1500 do 2000 i pred pa mizki cen 28-5

FRAN CASCIO

Šelenburgove ulice št. 6.

Danes, 28. januarja t. l.

se vrati

v restavraciji „AURJEVIH DEDIEV“

tamburaški

KONCERT

Zacetek ob 8.

Vstop prost.

K obilni udeležbi vladajo vabi

M PIKEL

restavrat.

473

Danes zvečer

v kavarni „Austria“

KONCERT

sl. ljub. seksteta na lok.

Zacetek ob 9.

Vstop prost.

Se pripravlja

Stritar, kavarnar.

476

454-2

Oklic

Podpisna c. kr. okrajna sodnija naznanja, da se bode dne

30. januarja 1909, ob 10. dopoldne

dala v zakup

E 3322/8

7

Oklic

Podpisna c. kr. okrajna sodnija naznanja, da se bode dne

30. januarja 1909, ob 10. dopoldne

dala v zakup

454-2

Samogovori

se imenuje najnovejša, pravkar izšla knjiga

Gtona Župančiča.

Dobi se v vseh boljših knjigarnah broširana

za 3 K, vezana za 4 K.

454-2

Samogovori

v Ljubljani, Dpekarska cesta št. 26

pri tej sodniji soba št. 16.

Izklicna cena se določi na 200 K in se pod to ceno koncesija ne oddaja.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, odd. V.

dne 26. januarja 1909.

454-2

Č. gg. ženini in neveste

Največja in najbogatejša tovarniška zaloga

pravih švicarskih ur, zlatnine in srebrnine.

Razposiljam na vse kraje sveta, kakor:

ure, verižice, prstane, niane, zapestnice,

namizne oprave in okraske, šivalne stroje itd.

Cene najnižje.

Se priprema za obilni obisk im naročila

z velespoštovanjem

454-2

Fr. Čuden, Ljubljana, Prešernove ulice

urar in trgovec, delničar švicarskih tovarn ur „UNION“.

Naslov zadostuje: Fr. Čuden v Ljubljani.

Ceniki s koledarjem tuji po pošti zastonj.

454-2

Č. gg. ženini in neveste

454-2

Č. gg. ženini in neveste